

Oud en Nieuw

Oud en Nieuw

Astrid Zet

Deze roman is fictie. Alle namen, personages en gebeurtenissen zijn ontsproten aan de verbeelding van de auteur of fictief gebruikt. Elke overeenkomst met ware gebeurtenissen of bestaande personen berust op toeval.

© 2015 Astrid Zet
<http://www.bravenewbooks.nl/astridzet>

ISBN: 9789402158410

Corrector: Marianne van de Werken

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

De Ouden hadden lang gewacht. Ka nog veel langer.

Dolgelukkig waren ze. Het stel dat zich sinds kort de trotse eigenaar mocht noemen van de vervallen boerderij. Het had lang, heel lang leeg gestaan. De laatste bewoner was jaren geleden overleden en met hem stierf er een geslacht uit. De familie werd vergeten, net als de boerderij en het bijbehorende land. Er was een bobbelig uitzienend weiland met meer onkruid en wilde bloemen dan gras. Het einde daarvan werd gemarkeerd door een enorme boom. Verder was er een boomgaard. In het zicht van de keuken stond een enorme eikenboom.

Eerst moest de boerderij enigszins bewoonbaar gemaakt worden. Daar zou voorlopig al hun tijd en energie in gaan zitten. Om nog maar te zwijgen van al hun geld. David en zij hadden een plan gemaakt. Voor al het vakwerk zouden ze mensen inhuren die er verstand van hadden. Zowel David als zij waagden zich echt niet aan elektra, loodgieterswerk of het vervangen van een dak.

David's beste vriend Yakov, een timmerman, had beloofd daar waar hij kon te helpen. In ruil daarvoor zou hij, als ze eenmaal zover waren, een deel van de stallen tot zijn beschikking krijgen.

Ze hadden jaren op een flat gewoond en mede dankzij hun normaal betaalde banen en spaarzin hadden ze aardig kapitaaltje vergaard. Dat zou nu gebruikt worden voor dit toekomstige paleis.

Laura zag zich hier al zitten. Op een mooie zomeravond, uitkijkend over het weiland, met op de achtergrond het geluid van de vogels. Maar, voor ze hier heel ontspannen met een kopje thee zou zitten genieten van de avondrust, zou er nog heel veel werk verzet moeten worden.

Om te beginnen zou morgen een oude caravan worden gebracht. Ruimte genoeg in de grote schuur om deze neer te zetten. Daar zouden ze komende maanden in gaan wonen. Tegen de tijd dat het herfst zou zijn, hoopten ze in ieder geval op de eerste verdieping de kamer op orde te hebben die ze als slaapkamer hadden gekozen. Tot die tijd zou wel heel erg behelpen zijn. Maar, zo bespaarden ze zoveel geld dat ze het ongemak voor lief zouden nemen.

Althans, dat hoopte Laura maar. Ze wist van zichzelf dat ze iemand is die letterlijk en figuurlijk ruimte nodig heeft en de gedachte aan maanden in een caravan wonen, benauwde haar van tijd tot tijd. Maar, hield ze zichzelf voor, hoeveel tijd zou ze er nu werkelijk doorbrengen? Het zou alleen een plek zijn om te eten en te slapen.

Hun plan was, als het dak van de boerderij eenmaal gerepareerd was, ze vrij zouden nemen om te klussen. Tot die tijd liepen ze alleen maar in de weg.

Een plek om te douchen en de was te doen hadden ze nog niet. Daar moest ze het nog met David over hebben. Ze moesten ergens een noodvoorziening aanleggen. Er was wel water in de schuur, maar alleen koud. Er was een totaal verroeste emailen vierkante wasbak. Lang geleden wit met een blauwe rand. Dat was hier en daar nog zichtbaar. Er was ook een wc. Die zag er niet uit. De pot had een gebarsten houten deksel en het eens zo mooie, witte porselein had een onbestemde kleur gekregen. Ze wilde niet eens raden hoe dat kwam. Prachtig was de ouderwetse, bijzonder roestige, gietijzeren stortbak. Met ketting. Daar zouden ze het voorlopig mee moeten doen. Een nieuwe wc was al gekocht en het plaatsen daarvan, in de loop van de dag, zou het officiële startsein zijn van hun meerjaren project.

Voor ze weer naar binnen ging, liep Laura nog een rondje om de gebouwen. De verwaarloosde stallen, de schuur waarvan het dak gedeeltelijk was ingestort en het oude woongedeelte met de scheef hangende luiken. En ze beloofde dat, hoewel het veel tijd zou kosten, ze er alles aan zouden doen om de boerderij weer op te knappen. Om haar weer te laten stralen en haar in haar oude glorie te herstellen. Ze moest er een beetje om glimlachen. Wat ben je toch een bijgelovige tante alsof je gehoord wordt, dacht ze. Ze werd inderdaad gehoord. Niet door David. Die liep binnen met de aannemer wilde plannen te maken, maar door de Ouden die er al jarenlang waren.

Voorlopig hadden ze zich teruggetrokken. Ze konden wachten dat deden ze tenslotte al decennia, maar nieuwsgierig waren ze wel. Onrustig ook. Hun rust ging verstoord worden en daarmee misschien wel hun eeuwenoude verbond.

Eenmaal binnen zocht ze David en Mark, de aannemer, op. Het was tijd om wakker te worden en een deel van hun dromen uit te laten

komen. En om zichzelf uit de droom te helpen, want het was wel duidelijk dat ze financieel alleen het hoogst noodzakelijk konden laten uitvoeren. Het zou haar niet verbazen als er ook daarin keuzes gemaakt moesten worden.

De mannen stonden in de voormalige opkamer en staarden naar het plafond. Bruin en niet alleen van jarenlang roken. Bruin van lekkage. Daar hoefde je geen expert voor te zijn om dat te zien.

Mark zei juist tegen David dat hij de lekkage niet begreep. Boven de opkamer zat nog een kamertje en voor zover hij wist, was het dak daar goed. Ook kon het geen doorslag van de muren zijn, daarvoor zaten de plekken te ver van de buitenmuur vandaan. Vreemd, Mark had er vooralsnog geen verklaring voor.

Laura vroeg de mannen mee naar de keuken. Het was er eentje zoals ze die nog van haar oma kende. Granieten aanrecht, een zeer vies en verschoten rood-wit geruite gordijntje op een stukje waslijn er onder. Aan de muur een handkoffiemolen. Terug naar de jaren vijftig. Ze durfde erom te wedden dat ze ook nog wel een snijbonenmolen tegen zou komen.

Ze namen plaats aan de wankele houten keukentafel. De stoelen met rechte leuning en rieten zitting waren eens prachtig geweest. Iemand had ze flessengroen geschilderd, ze zagen er niet uit. Misschien waren ze nog op te knappen. Laura maakte er mentaal een aantekening van.

David stak van wal. Wat moest er het eerst gebeuren en wat zou het gaan kosten?

Ze hadden een aankoopkeuring uit laten voeren en daardoor wisten ze dat het fundament, de draagmuren en de dakconstructie in orde waren. Dat was een hele zorg minder. Er bleef genoeg over dat wel moest gebeuren en het zou meerdere jaren in beslag nemen.

Mark had het dak geïnspecteerd en kwam met een globale offerte. Hier en daar moest er een balk vervangen worden, veel dakpannen waren slecht en het zink- en loodwerk was zo goed als verdwenen.

David en Laura waren het er over eens dat het dak de eerste prioriteit was. Waar mogelijk zouden de oude dakpannen hergebruikt worden. Het goede nieuws was dat er hele stukken nog redelijk in orde waren. Maar er zou ook veel vervangen en aangevuld moeten worden.

Het bedrag dat Mark noemde, lag flink hoger dan wat ze zelf begroot hadden. Hij beloofde een gedetailleerde offerte maken.

Laura wist al dat David niet zomaar akkoord zou gaan. Die onderhandelde graag. En dat deed hij niet onverdienstelijk.

David was al begonnen. Natuurlijk wilde hij de offerte zien, maar konden ze alvast even praten over een noodvoorziening voor warm water in de schuur bij de caravan en een voorlopige aansluiting voor de wasmachine?

De mannen verlieten de keuken om in de schuur te bekijken wat er mogelijk was en waar.

Laura bleef achter en dacht aan hun tweede prioriteit. Boven zouden ze twee ruimtes bij elkaar voegen en er hun slaapkamer van maken met een aangrenzende badkamer. Ze hadden er lang over gesproken welk deel van de bovenverdieping ze daarvoor zouden gebruiken. Uiteindelijk had het uitzicht op de boomgaard de doorslag gegeven. Dat, en het feit dat één kamertje aan de kant van de boerderij dat uitkeek op het weiland, nog een bedstede had. Die wilden ze in tact laten. Van de overige kamers zouden er twee dienst gaan doen als kleedkamer. Het toppunt van decadentie, althans in Laura's ogen. Dat was alleen nog de bovenverdieping.

Pas in een veel later stadium zou een gedeelte van de oude deel omgetoverd worden tot gastenverblijf. Dat nadat ze een woonkamer, een eetkamer, een tv- kamer en twee werkkamers beneden hadden gemaakt. Verder moest de keuken nog aangepast worden. Dat klonk minder rigoureuus dan een hele nieuwe keuken. Want het was niets. Er was water, maar de leidingen waren met beugeltjes tegen de muur bevestigd en groen uitgeslagen. Volgens haar betekende dat, dat het koperen leidingen waren. Dat viel dan weer mee. Voor hetzelfde geld waren het nog loden leidingen geweest. Verder was er een keukengeiser. Laura kon zich er geen voorstelling bij maken. Elektriciteit was er wel. Er hing een grote lamp boven de keukentafel, zo eentje met een stoffen kap en kraaltjes. Als het ding niet zo gruwelijk smerig was van het vet en de vliegenpoep, dan zou ze hem laten langten. Hij was bijna hip te noemen.

Ze liep naar buiten waar de beide mannen haar al tegemoet kwamen. Mark nam afscheid met de belofte dat hij de offertes, ook die voor de bovenverdieping, zo snel mogelijk zou mailen. Vervolgens stapte hij in zijn auto en reed weg.

David en Laura stonden met de armen om elkaar heen even te genieten van het moment. Ze keken elkaar aan en zeiden bijna gelijktijdig dat ze nu nog blij waren, maar dat het echt wel anders zou gaan worden. Dat er dagen van frustratie en woede zouden komen. Van teleurstelling en financiële tegenslag. Wat er ook zou gebeuren, ze hadden elkaar plechtig beloofd dat er altijd over gepraat zou worden. Er was geen weg terug, maar een ander pad inslaan kon altijd.

Het was tijd om aan de slag te gaan. Ze trokken de speciaal gekochte overalls aan. Laura een roze, daar was ze heel stellig over geweest. Eerst naar de schuur waar morgen de caravan zou komen.

Laura zou de rommel opruimen, er lag oud stro, kartonnen dozen en allerlei gebruiksmaterialen waarvan ze herkomst en het doel niet kende. De rommel ging de container in. Alles wat ze niet herkende zou in een stal opgeborgen en ooit uitgezocht worden.

David zou zich met de wc bezig houden. Maar eerst liet hij Laura zien waar de boiler en de douchecabine zouden komen. Er zou een provisorische bovengrondse afvoer komen naar het riool. Die kon dan gelijk gebruikt worden voor de wasmachine.

Nog één nacht in de flat slapen en dan zouden ze kamperen op eigen grond. Het was nu april en Laura deed stiekem een schietgebedje, waarin ze hoop uitsprak op zijn laatst in oktober in het huis te kunnen slapen.

Doordat Laura en David bezig waren, hadden ze niet in de gaten dat ze niet alleen waren. Ze maakten beiden te veel geluid om de Ouden op te merken. Niet dat die nou zo luidruchtig waren, het klonk meer als geritsel.

Ze kwamen dichterbij, omdat ze de bedoeling niet helemaal begrepen. Heel even keek Laura op. Ze had het gevoel dat David naar haar stond te kijken, maar die stond met zijn rug naar haar toe over de oude wc-pot gebogen.

De Ouden waren zo oud dat ze zich niet meer konden herinneren wanneer ze hier waren gekomen. Ze hielden het er maar op dat ze er altijd waren geweest. Als wachters. Door de eeuwen heen hadden ze hun energie gebruikt om deze plek in stand te houden.

Wat nu een vervallen boerderij was, was eens gebouwd als herberg op gewijde grond. De grond, die de Ouden toen al eeuwen gebruikten voor hun rituelen en bijeenkomsten. Mensen hadden het altijd als duister en onheilspellend beschouwd, maar zo was het niet.

De Ouden gebruikten hun energie alleen maar om mensen te helpen. Dat was niet altijd gelukt. Soms waren andere krachten sterker en moesten de Ouden zich terug trekken.

De Ouden waren een samenvoeging van energieën die solitair te zwak waren, maar gebundeld heel krachtig. Door de eeuwen heen was hun kracht min of meer in stand gebleven. Als er energieën ophielden te bestaan, kwam er altijd wel andere voor in de plaats. Zo was het altijd gegaan, zo zou het altijd blijven gaan.

Ondertussen waren David en Laura druk bezig. David stond te worstelen met de wc-pot die niet los wilde komen. Vastgeroest, was er meer dan mankracht voor nodig.

Inmiddels had Laura al een aantal roestige voederbakken, emmers en wat ze vermoedde dat een watertrog was, naar de stal gebracht. Nu stond ze met een oude oliekan in haar handen. Die was prachtig in al zijn lelijkheid. Niets aan doen en ter decoratie neerzetten. Laura had al bedacht dat ze voor de caravan de tuinmeubelen neer zou zetten. Oliekan op tafel, helemaal leuk.

Zaterdag zou Yakov komen om een houten afscherming te timmeren om wat de natte hoek moest worden. Daar waar het dak was ingestort, zouden wat platen aangebracht worden.

Laura had geen idee wat voor platen, ze vertrouwde op Yakov. Bovendien was het maar een tijdelijke voorziening. Het moest een paar maanden houden. Rotten zou het niet, met al die gaten en kieren was er ventilatie genoeg.

Laura stopte het oude stro in vuilniszakken en begon daarna de vloer te vegen. Stof dwarrelde aan alle kanten op. Ze stond net te bedenken dat ze maar beter emmers water over de vloer kon gooien, toen ze iets zag. Ze bukte zich om het op te rapen. Zo te zien een oorbel. Laura maakte het schoon aan haar overall. Inderdaad een oorbel en als ze zich niet vergiste een gouden met een roodbruine steen. Robijn of granaat. Ze hield het op een granaat. Wat zou de eigenaresse gezocht hebben.

Niet ver bij haar vandaan stond David onparlementaire taal uit te slaan. De wc-pot gaf zich niet gewonnen. Die bouten zaten dusdanig vast dat er een hulpmiddel nodig was. Zo'n apparaat dat bouten en moeren moeiteloos los draait. Dat hadden ze niet. Project wc-pot

moest even stil gelegd worden. En ze waren nog maar nauwelijks begonnen.

De Ouden wisten dat die oorbel daar niet toevallig lag. Dat de eigenaresse er nooit naar gezocht had, omdat ze hem nooit gemist had. Die oorbel was pas na haar overlijden in de schuur terecht gekomen.

Het werd middag en zo lang de hulptroepen en de hulpmiddelen er nog niet waren, konden ze weinig doen. Ze besloten in het nabij gelegen dorp uitgebreid te gaan lunchen en dan door te rijden naar de supermarkt in de stad. Met veel mensen over de vloer zou er grote behoefte zijn aan eten en drinken. Ze zouden inslaan alsof ze een weeshuis moesten voeden. Maar eerst zelf eten. In het dorp konden ze kiezen uit een snackbar of een eetcafé annex dorpskroeg. Ze kozen voor het laatste en waren niet verbaasd bijna de enige gasten te zijn. Twee oudere mannen aan de leestafel met kopje koffie voor zich en dat was het wel.

Een vriendelijke man kwam naar ze toe en toen hij hoorde dat ze iets wilde eten, bracht hij hen de menukaart.

Laura en David maakten hun keuze. Impulsief stelden ze zich voor en vertelden dat ze de oude boerderij hadden gekocht.

‘Zo,’ zei Evert, de eigenaar van het eetcafé, ‘jullie hebben het spul van Berend gekocht? Dat staat al een mooi poosje leeg. Volgens de overlevering was het eens een bloeiend bedrijf.’

David wilde weten wat er gebeurd was.

Evert haalde zijn schouders op en zei dat hij het niet wist. ‘Ze zeggen dat het er spookt,’ zei hij lachend.

Fijn, daar zat Laura nou echt op te wachten. Een vervallen boerderij met een griezelig geheim. Waarom hadden ze geen nieuwbouwhuis gekocht?

Tijdens het eten werd er niet veel gesproken, maar Laura wist dat als ze eenmaal in de auto zaten, ze elkaar constant in de rede zouden vallen. Ze kon niet wachten. Na het eten en het afrekenen namen ze afscheid van Evert en de beide stamgasten en stapten in hun auto.

Met het portier dicht durfde David voluit te lachen. ‘Een spookhuis!, Laura we hebben een spookhuis gekocht! Ik weet gelijk hoe we snel aan geld kunnen komen om de verbouwing te betalen en de hypotheek af te lossen. We geven

's nachts rondleidingen en als die spoken zich niet willen laten zien, dan projecteren we ze via een beamer op een muur of we huren studenten in die we een laken over hun hoofd gooien.'

Mede hierom hield ze zoveel van deze man, hij zag overal de humor van in. Laura lachte met hem mee, maar diep in haar hart was ze geschrokken. Toegegeven, ze was bijgelovig en zo overdag is er niets aan de hand. Maar iedereen weet dat spoken in het donker leven.

Toen David tot bedaren was gekomen, begonnen ze fantaseren over het verleden van hun boerderij. Het spul van Berend, wie was dat en hoelang had hij er gewoond? Had hij een gezin gehad en waar waren de nabestaanden? Ooit, beloofde Laura zichzelf, zou ze het uitzoeken.

Op dat moment wist ze nog niet dat het verleden vanzelf naar haar toe zou komen. De Ouden waren het er inmiddels over eens dat David en Laura bruikbare positieve energie waren. Maar volkomen onwetend van het verbond. Dat moest hen voorzichtig duidelijk gemaakt worden. Stapsgewijs zouden de Ouden laten zien dat de boerderij een rijke historie had, met de nadruk op rijk. Misschien was in deze tijd welvarend een beter woord.

Ze zouden het heel voorzichtig aanpakken. In het verleden waren ze eens de fout in gegaan en hadden de toenmalige bewoners de stuipen op het lijf gejaagd.

Ze hadden ook geleerd dat angst mensen verzuurd en verbitterd, dus ook dat moest voorkomen worden. Ze waren geduldig en konden wachten, de tijd was hun beste vriend.

Ondertussen deden Laura en David hun inkopen in de supermarkt. Enorme hoeveelheden sloegen ze in. Met hun aankopen raakte de kofferbak van de auto aardig vol en ze moesten nog naar de bouwmarkt. Yakov had een lijst gemaakt van materialen en gereedschappen die ze moesten kopen. Met behulp van een medewerker vonden ze alles wat ze nodig hadden. Alleen nog even betalen.

Laura kreeg bijna een rolling; wat een geld! Ze wist nu al dat ze prijsstickers er voorlopig niet vanaf zou halen.

Na overleg besloten ze terug naar de flat te gaan. Ze zouden er een luie middag van maken en nog even genieten van de luxe en het comfort, om er vanaf morgen voor langere tijd afscheid van te nemen.

Morgen kwamen de verhuizers en zou hun inboedel worden opgeslagen.

Ze hadden een busje gehuurd om hun kledingkasten, potten en pannen en alles wat ze nodig dachten te hebben naar de boerderij te brengen.

Maar eerst even kijken de offertes van Mark bekijken. Daar moesten ze vanavond tijdens het eten maar eens goed over praten.

Terwijl ze stonden te koken, schoot het David te binnen dat ze de komende maanden geen of nauwelijks bereik zouden hebben met hun telefoons. Over een Internetverbinding had hij het niet eens. Daar hadden ze even niet bij stil gestaan. Voordeel was dat niemand gestoord zou worden tijdens het werk. De nadelen waren legio. Het zou betekenen dat ze toch een aantal keren per week naar het dorp zouden moeten rijden.

Omdat ze de komende maanden meer dan genoeg aan hun hoofd zouden hebben, besloten ze er een gezellige avond van te maken. Na het eten languit op de bank, filmpje kijken en ongegeneerd chips eten. Morgen was het vroeg dag.

De verhuizers waren om zeven uur present. In een recordtijd werd de flat leeggehaald en bleef alleen dat achter wat ze mee zouden nemen.

Rond negen uur waren de hulptroepen er. Davids broer Simon, hun moeder en Laura's ouders. De moeders zouden worden ingezet als dames van de catering, maar beiden waren bereid lichte schoonmaakwerkzaamheden te verrichten. Simon en haar vader waren handige mannen. Ze hadden een goed technisch inzicht en werkten netjes. Geen slordige doe-het-zelvers. Daar zouden ze heel veel plezier van hebben.

Laura wist dat wat één van deze twee had gemaakt goed was. Geen omkijken naar.

Met behulp van de mannen werden de kasten ontmanteld en in het busje geladen. De kledingrekken schoven ze er zo in en de meeste potten en pannen zaten al in dozen.

In konvooi reden ze naar de boerderij. Eenmaal daar aangekomen, namen ze plaats in de keuken en vierden het begin van hun project met koffie en appeltaart. Daar had haar moeder voor gezorgd.

David maakte een verdeling van de werkzaamheden. De moeders zouden proberen de keuken toonbaar te krijgen. Die zou het domein

van de werklieden worden de komende tijd. Laura en haar vader zouden de kasten in elkaar zetten.

David en Simon zouden zich bezig houden met de wc in de schuur en het aanleggen van de afvoer. Over een paar uur kwam hun noodwoning, de caravan.

Ook de Ouden waren bezig. Wat ze nog aan krachten over hadden, zou gebruikt worden om het stel te helpen de boerderij in haar oude glorie te herstellen. Ze zouden, waar mogelijk, fouten herstellen en kleine tekenen van voorspoed en welvaart achterlaten. In de loop der eeuwen hadden ze van alles verzameld. Om te beginnen zouden ze de tweede oorbel tevoorschijn laten komen.

Wel moesten ze wennen aan al die nieuwe energie om zich heen. Een voorproefje van wat hen nog te wachten stond. Voordeel was dat er zeker iets bruikbaars bij zou zitten. Ze hadden hun aandacht even op Simon gericht, maar die was niet geschikt. Simon was ziek, alleen wist hij dat zelf nog niet.

Op het moment dat de Ouden hun aandacht op Simon richtten, had hij even opgekeken. Hij had het gevoel dat er iemand naar hem keek. Tegelijk dacht hij: Schei even uit zeg, je lijkt Laura wel met haar gevoel. Hij hield van zijn schoonzus, vond haar een leuk en goed mens. Zij en David waren voor elkaar gemaakt, maar hij vond haar soms ook wat zweverig. Hoewel, als hij heel eerlijk was, moest hij bekennen dat ze er niet vaak naast zat. Zo had ze David een keer behoed een baan aan te nemen die te mooi was om waar te zijn. Laura had er geen goed gevoel over gehad en David, door de jaren heen wijs geworden, had naar haar geluisterd. De baan was ook te mooi om waar te zijn. Nog geen zes maanden nadat David hem had afgewezen, hadden de kranten wekenlang bol gestaan van het schandaal, een gigantische fraudezaak.

Simon had haar lang geleden een keer gevraagd in welk fonds hij zou moeten beleggen. Laura had gedaan alsof ze met een toverstokje had gezwaaid en een volkomen onbekend fonds aangewezen. Uit balorigheid had hij aandelen gekocht en tot zijn verbazing was het aandeel gaan stijgen en flink ook. Hij had er een erg leuk bedrag aan overgehouden. Dat had hij David en Laura nooit verteld.

Simon begreep niet, waarom ze dan nog steeds zo'n suf baantje had met als bonus een loeder van een baas. Hij had haar weleens gevraagd waarom ze dan haar gevoel niet gebruikte om een andere baan te vinden.

Laura had geprobeerd uit te leggen dat ze het niet kon sturen. Het kwam en dan was het goed, of het kwam niet. Ze kon het niet oproepen. Bovendien, ze zat er ook weleens naast. Legendarisch was het verhaal dat Laura een keer had gedroomd dat ze een lot kocht in de Staatsloterij. Zoiets had ze nog nooit eerder gedaan. Het was een lot met 555 als eindcijfers en er viel een bedrag van 5000 euro op. Toen ze David van haar droom vertelde, was ook hij van mening dat dit een teken was. Laura was op pad gegaan om zo'n lot te kopen. Dat was nog niet simpel geweest. Pas bij het vierde verkooppunt vond ze haar lot met 555. Vol verwachting hadden ze naar de show zitten kijken, tot het bittere einde. Op haar lot was niet eens vijf cent gevallen. Ze hadden er heel erg om moeten lachen. 'Zoiets houd je nederig,' had David gezegd. Wel of geen prijs, het kon Laura niet zo heel veel schelen. Ze was simpelweg gelukkig. Gelukkig met David waarvan ze altijd zei dat ze elkaar al eeuwen kenden. En dat bedoelde ze niet bij wijze van spreken.

David riep: 'Aarde aan Simon.'

Simon draaide zich om.

'Stond je te dromen broer?' vroeg David. 'Dat doe je maar in je eigen tijd, hier moet gewerkt worden.' Hij had het nog niet gezegd of ze hoorden geluid op het erf. Hun caravan.

David en Laura liepen naar buiten om de chauffeur te begroeten en hem te vertellen dat hij gewoon de schuur in kon rijden. Die was tenslotte eens gebouwd voor het doorlaten en neerzetten van hooiwagens. Wisten zij veel dat er in het verleden koetsen hadden gestaan. De caravan werd op zijn plaats gezet.

Laura zou hem schoonmaken en inrichten. Daarna zou ze de bedden opmaken, vanavond moesten ze er slapen. Nee, ze verheugde zich er niet echt op.

Met behulp van haar vader haalde ze de tuinmeubelen uit het busje, plaatste die voor de caravan en ze zette de oliekan op het tafeltje. Het stilleven kon zo gefotografeerd worden voor een één of ander glossy tijdschrift. Ze had op het laatste moment in de flat de pot pindakaas leeg geschraapt en schoongemaakt. Nu alleen nog veldbloemen er in.

Haar vader liep naar David en Simon om te zien of hij daar kon helpen.

Laura ging richting keuken om de kijken hoe het met de moeders ging.

Die hadden niet stil gezeten. De keukentafel was schoon, net als de stoelen en het aanrecht. Het schoonmaken van de laden en de kastjes had een roestige appelboor opgeleverd, een muntje ter waarde van een halve cent en, zoals ze had vermoed en stiekem een beetje gehoopt, een snijbonenmolen. Het vieze gordijntje was weggehaald. Om te wassen; de moeders waren niet van de weggooi generatie.

'Ik dacht het niet,' zei Laura, 'dat vod gaat weg.' Ze pakte het eens zo mooie lapje stof op en propde het in de zak van haar overall. Dat zou ze straks in de container gooien.

Haar moeder zei, dat ze een aantal keer een zwarte kat had zien lopen, maar steeds als ze naar buiten liep om hem goed te bekijken was hij verdwenen.

'Hij zal wel van iemand zijn. Dit is een landelijk gebied en er zullen wel veel katten rondzwerven,' antwoordde Laura.

Ook de Ouden hadden de kat gezien. Moortje liep hier al heel lang rond. Ze was op een bepaald moment verschenen en nooit meer weggegaan. Soms zaten er vele jaren tussen haar verdwijnen en verschijnen, maar ze kwam altijd terug. Ze had een taak, ze is de hoedster van het weiland en nu weer helemaal in functie. Nu Moortje terug was, was het wachten op Ka.

Met een min of meer bruikbare keuken kon de koelkast geplaatst worden. David en Laura hadden besloten de hunne daar neer te zetten, voor algemeen gebruik. Zelf zouden ze het doen met een tweedehands tafelmodel koelkast.

Laura liep naar haar vader toe die nog steeds in de schuur was. Ze vroeg hem met haar mee te komen om het elektra te beoordelen. Laura wist dat alles vervangen en uitgebreid moest worden, maar voorlopig zouden ze het moeten doen met wat ze hadden.

David en zij hadden twee groepen in de schuur en twee groepen in het huis ontdekt. Dat was nooit voldoende. De stoppen zouden onmiddellijk doorslaan zodra er twee boormachines aangezet zouden worden. Om nog maar te zwijgen over alle opladers. Haar vader liep op zijn eigen bedaarde manier van de schuur naar het huis. Hij vond nog een stoppenkast met wel drie groepen.

‘Ik denk dat jullie een noodvoorziening nodig hebben,’ was zijn droge commentaar.

Dat mocht David oplossen besloot Laura.

De moeders vonden het tijd voor een pauze. Ze hadden thermoskannen vol koffie en thee en heerlijke broodjes. Even hoopten ze buiten te kunnen zitten, in de boomgaard, maar daar was net nog even te fris voor. Dan maar in de keuken. Die was nu ook fris, in de betekenis van lekker schoon.

Laura ging terug naar de schuur om David en Simon te halen.

Toen de mannen richting keuken liepen, bleef Laura even achter. Ze liep van de schuur naar het begin van de boomgaard en genoot van wat ze zag. Dit was nu allemaal hun eigendom. Ze kon het nog steeds niet geloven. De bomen stonden in bloei. Een briesje speelde met de bloesem en het sneeuwde tere witte en roze blaadjes. Met dat ze zich omdraaide om naar de keuken te lopen, hoorde ze heel in de verte gelach. Verbaasd keek ze om. Ze zag niets. Vreemd, ze zou zweren dat ze iets gehoord had. In gedachten verzonken liep ze nu echt richting keuken. Onderweg gooide ze het gordijntje in de container.

Achter haar, verscholen in de boomgaard lachte Neeltje, heel zacht.

Ook de Ouden hadden het gehoord. Nu waren ze bijna compleet. Nog even en de krachten konden gebundeld worden om eindelijk weer eens datgene te doen waarvoor ze bestemd waren.

Eenmaal terug, zag de keuken er in Laura's ogen uit zoals deze was bedoeld. Schoon, met vrolijke mensen aan tafel en lekker eten er op. De moeders hadden een waar kunstwerkje gemaakt van de schalen met broodjes, servetten, en hun prachtige wegwerp serviesgoed en bestek. Ze genoot.

De mannen waren aan het overleggen hoe ze het beste de noodvoorziening in de schuur aan konden leggen. Rekening houdend met de boiler die na het weekend geplaatst zou worden. Haar vader zette het een en ander op papier, ook omdat Yakov morgen zou komen om de houten wanden neer te zetten.

‘David,’ vroeg Laura, ‘zou jij rolbevestigend op willen treden?’

Hij stond meteen in de alarmstand. ‘Ik word hier altijd zo achterdochtig van,’ zei hij met een knipoog naar Simon.

Laura deed alsof ze niets gehoord had en vroeg hem een oplossing te verzinnen voor de stroomvoorziening. 'Tenslotte ben jij heer en meester van dit landgoed, dus Romeo Delta, oftewel regel dat.' Zo, dat was van haar lijstje.

Na het eten zeiden de moeders dat zij de caravan nog zouden schoonmaken en dan vonden ze het wel mooi geweest.

Laura was ze heel dankbaar. Kon zij op haar gemak het kamertje met de bedstede bekijken. Ze zag het helemaal voor zich. Het houtwerk zou goed schoongemaakt worden en dan zou ze het in de was zetten. De plankenvloer zou geschilderd worden. Ossenbloedrood, daar was ze niet van af te brengen. Vreemd, want rood is haar kleur niet. Maar ze meende zich te herinneren dat de vloer hier en daar een vaal rode kleur heeft. Ze beklom de houten trap en liep naar het kamertje met uitzicht op het weiland. Tegenover de deur bevond zich de muur met het boogvormige raam. Laura probeerde het open te krijgen, maar dat lukte niet. Daar zou op z'n minst een schroevendraaier aan te pas moeten komen om het open te krijgen. Ze maakte een plekje schoon om even over het weiland uit te kijken. Halverwege meende ze een zwarte kat door het gras te zien lopen.

Aan de linkerkant van het kamertje was alleen de muur. Laura hoopte een ouderwets wasmeubel op de kop te kunnen tikken. Zo eentje met een gebloemde wasbak en lampetkan. Rechts was de bedstede. Die was over de hele lengte van de kamer gemaakt. Met aan het einde een soort van kast. De houten beddenplank was nog aanwezig, evenals één van de panelen. Laura wist dat mensen vroeger een stuk kleiner waren, maar ze kon zich niet voorstellen dat hier volwassenen hadden geslapen. Je kon er volgens haar alleen maar in zitten. En wat deed die haak aan het plafond van de bedstede? Daar had echt geen olielamp aan gehangen.

De ruimte onder de bedstede was groot genoeg om er laden in te maken. Dat was een mooi klusje voor Yakov. Ineens schoot het haar te binnen: Daar stond vroeger natuurlijk een po! Help, die ruimte zou eerst met bleekwater grondig schoon gemaakt moeten worden. Ze wilde niet weten wat er in de loop der tijden in de planken van de vloer was getrokken. Laura begon te lachen. Ik geloof dat ik weet waar de lekkageplekken in de opkamer door veroorzaakt zijn, ging het door haar heen. Ze kon niet wachten om het David te vertellen.

Ze keek naar de vloer. Die had een onbestemde kleur, maar vlak voor de bedstede zag ze inderdaad een vaal rood.

Afgezien van goed schoonmaken, schilderen en het houtwerk opknappen, hoefde er aan dit kamertje niet veel te gebeuren.

Dit zou haar project worden. Haar toevluchtsoord als het allemaal even te veel werd. Dan zou ze hier in haar eentje aan de slag gaan.

De Ouden hielden haar in de gaten. Als Laura ze had kunnen waarnemen en ze in staat was geweest op ze af te stemmen, dan was ze te weten gekomen dat dit altijd de geboortekamer was geweest. Er hadden wel mensen geslapen, maar tijdelijk. En dan nog alleen de kraamvrouwen met hun baby's die een bevalling goed hadden doorstaan.

Het rood op de vloer was geen verf.

Laura ging het kamertje uit en liep naar het deel dat hun slaapkamer zou worden. Ze was een beetje licht in haar hoofd, vreemd ze had genoeg gegeten.

Hier was veel meer werk aan de winkel. Een muur die gesloopt moest worden, een buitenwand met vochtschade. Bovendien was er geen leiding te bekennen. Afbreken en opnieuw beginnen. Ook deze kamer had prachtige boograampjes en van hier keken ze uit op de boomgaard. Het was een feest om naar buiten te kijken. Ze bedacht dat als ze hun bed wat hoger zouden zetten, ze zicht op die pracht hadden. Misschien konden ze de vloer verhogen. Weer iets om met David te bespreken. Laura liep naar beneden, naar de anderen.

De moeders vonden het mooi geweest. De caravan was schoon, het bed opgemaakt, de waterzak gevuld. Haar moeder zei dat ze een pan nasi had gemaakt. Die hoefde alleen maar opgewarmd te worden.

Daar was Laura heel blij mee. Ze bedankte haar moeder uitbundig. 'En trouwens,' zei haar moeder, 'ruim alles in de keuken goed op, want op de boerderij zullen best muizen zitten.'

'Of ratten,' deed haar schoonmoeder een duit in het zakje.

Laura verstijfde. Daar had ze geen seconde bij stil gestaan. Ze hadden gelijk, zo'n oude, onbewoonde boerderij zou vergeven zijn van dat soort ongedierte. Ze wilde terug naar de flat en wel nu.

'Misschien zijn er ook wel vleermuizen.' Dat kwam van Simon, hij vond het wel leuk om een beetje olie op het vuur te gooien.

‘En nu ophouden,’ zei ze, scherper dan de bedoeling was. ‘Jullie maken mij bang. We moeten hier slapen hoor!’

David liep op haar toe en sloeg zijn armen om haar heen. ‘Ze hebben gelijk liefje, we moeten de realiteit onder ogen zien.

Ik weet dat je als de dood bent voor muizen, maar zij zijn echt banger voor jou. En ik ben bij je. Ik zal ze verjagen en als het echt erg is, dan nemen we zeer dieronvriendelijke maatregelen.’

Ze ontspande een beetje. Natuurlijk hadden ze gelijk. Het was stom van haar. Wat dat betreft had ze een selectief geheugen, wat ze niet wilde weten dat registreerde ze niet.

David en Laura namen afscheid van de hulptroepen.

Simon en haar vader zouden morgen weer komen, dan zouden ze Yakov helpen.

Ze zwaaiden totdat de auto's uit het zicht waren verdwenen en toen waren ze alleen.

Het was inmiddels het einde van de middag en ze besloten de nasi op te warmen en dan in de keuken te gaan zitten om bij te praten. Het was even prutsen met het camping gasstelletje, maar het lukte en tergend langzaam werd het eten warm. Gewapend met een pan vol eten liepen ze naar de keuken.

‘Zitten, eten en praten,’ zei David. ‘Maar voor we beginnen, heb ik nog een kleine verrassing voor je.’

Laura keek verbaasd op. David had vaak kleine verrassingen voor haar en ze werd er altijd weer blij van.

David haalde iets uit de zak van zijn overall.

Laura was stomverbaasd.

In zijn hand lag een gouden oorbel met een roodbruine steen. Het zusje van de oorbel die zij had gevonden.

‘Hoe kom je daar nu aan?’ vroeg ze.

‘Die lag achter de wc-pot,’ zei David.

Natuurlijk, de meest logische plaats om een oorbel te verliezen. Ze had hem nog niet eens verteld dat zij er ook één had gevonden en deed dat nu.

‘We zitten op een goudmijn,’ zei David. ‘Deze boerderij verbergt allerlei schatten en wij graven ze één voor één op. Te beginnen met een paar gouden oorbellen.’